

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krona, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računni naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 34.

V Ptuj v nedeljo dne 27. septembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

Velikanski boji v Galiciji počivajo; naše armade so v jako ugodnem položaju. — Na Srbskem so zavzeli naši vojaki jako važne pozicije; odpor srbske armade je zlomljen. — Gigantska bitka med Nemci in Francozi se bliža svojemu koncu; Nemci zmagujejo na celi črti. — Nemški podmorski čolni so potopili že 20 angleških parnikov. — Nemški general Hindenburg prodira zmagovito proti Varšavi. —

Povsod zmagujemo!

V velikanskih bojih med avstro-ogrsko in rusko armado v Galiciji nastal je po zadnjih krvavih bitkah nekak odmor. Naše armade zavzele so jako ugodne pozicije, iz katerih jih tudi velikanska ruska premoč ne more pregnati. Hrabrost, junaštvo naših vojakov je v klub trajno slabemu vremenu nedosežena in ves svet se čudi nezasišanemu pogumu naših vojakov vseh narodnosti in ver. Prej ali slej bode zmaga naša. Rusi so imeli v prodiranju proti Lembergu velikanske izgube, kar priznavajo danes že sami. V Galiciji smemo torej z lahkim srcem pričakovati končno odločitev, ki bode pod vsakim pogojem za nas ugodna.

Na Srbskem, kjer imamo le razmeroma majhne vojaške sile, je naš položaj istotako ugoden. Zadnja poročila pravijo celo, da smo zavzeli najvažnejše visočine in pognali strem obupano srbsko armado nazaj v srce kraljemorilske dežele. Tudi tukaj so naši vojaki dokazali izredno hrabrost in so napravili ogromne množine vjetnikov. Sploh je Srbija danes tako rekoč uničena! Lakota, kolera, vojaški upori, gospodarsko osiromašenje so na dvehnem redu. Kraljemorilci so izigrali in noben vrag jih ne bode ščitil pred poginom.

Na Francoskem so se zbrale vse francoske in angleške armade v zadnjem velikem boju zoper zmagujočo nemško armado.

Vnela se je bitka, katere fronta meri okoli 200 kilometrov. Kakor vse kaže, prodirajo Nemci in v par dneh bodejo dosegli tako sijajno zmago, da bode ležala izdajalska Francija s svojim kramarskim angleškim prijateljem zdrobljena na tleh . . .

Istotako lepe uspehe dosegajo Nemci na morju, katerega se je smatralo vedno za last ogromnega angleškega brodogoja. Medtem ko je ponosno francosko brodogoje v Jadranskem morju delalo le nekake smešne šale, so nemški pogumni podmorski čolni uničili tri velike angleške bojne parnike. Vse skupaj pogreznili so Nemci že nad 20 angleških parnikov. Ako se jim to hrabro delo še naprej posreči, potem bode kmalu tudi čez morje pot v angleško srce odprta. Gorje potem Angliji, ki je s svojo farizejsko hinavščino ves kulturni svet zatirala!

Isti strah, kakor ga imajo Angleži pred nevstrašno nemško mornarico, čutijo Rusi pred nemškim generalom Hindenburgom, ki je doslej več kot 150.000 Rusov uničil in ki prodira zmagovito proti Varšavi. Skupno z našimi vojaki zdrobil bode rusko premoč . . .

Tako zmagujemo torej povsod! Zaman so bile vse nasprotniške grožnje! Zaman dejstvo, da se pošilja proti nam celo divjake iz Afrike in Azije! Z nami je kultura, z nami je Bog . . .

Kdo Avstrijo premagal bo?

Na svetu sile ni!

Naj Satan sam sovraga vodi, — premaga ga junaška kri!

Zahod in vzhod in sever, jug, vse dviga svoje meče!

Ne bojte se, — že pada, že, sovražniku čez pleče!

In zmaga naša je vsikdar,

Boga se le bojimo —

Kot skala v morju v gorki krvi kot zmagovalci mi stojimo!

* * *

O zmagovitem pohodu Danklove armade.

V krakovski „Nowi Reformi“ čitamo: Sedaj, ko se je armada generala Dankla na dani ji ukaz vrnila v Galicijo, lahko spregovorimo o tem znamenitem pohodu, ki se da primerjati samo z znanim Ksenofontovim pohodom na morje. Med njima je samo ta razlika, da se je Grk Ksenofon o svojih strateških operacijah na široko razpisal, dočim general Dankl molči in prepušča zgodovini, da po zaslugi oriše in oceni njegova dela. Eno pa je že sedaj čisto gotovo, da bodo vojne operacije generala Dankla tvorile najpestrejšje barvano stran v svetovni zgodovini.

Pohod Danklove armade je trajal nekoliko manj kakor mesec dni.

Sredi meseca avgusta so prekoračili posamezni oddelki Danklove armade rusko mejo in

sicer na raznih točkah. Glavna kolona je prestopila mejo vzhodno od Borowa, kjer se reka Visla okrene proti severu. Čim je bila na ruski strani, se je takoj zapletla v boj. Čakali so tu nanjo kozaki, ki so jo takoj napadli. Drugi voji so prodirali dva, tri dni, ne da bi naleteli na sovražnika, dasi so požari v vsej okolici jasno pričali, da se sovražnik nahaja v bližini.

Do prvega boja je prišlo pri Zakliczowem. Tu so imeli Rusi sijajne pozicije in so bili popolnoma vkopani v tla. V teh okopih je čakal sovražnik na našo armado že od 18. avgusta. Naše čete so z nepopisno hrabrostjo navalile na te pozicije ter vrgle sovražnika iz okopov.

Pri tem pa je treba pripomniti, da je začetkoma teh bojev operirala samo pehota, ker zaradi peščenih tal ni bilo mogoče transportirati številne artilerije.

Naša infanterija je z napadi v kom prisilila sovražnika, da se je predal ali pa bil popolnoma uničen. — Uspeh te taktike je bil ta, da je armada generala Dankla po preteku prvega tedna, odkar je prekoračila mejo, v veliki bitki pri Krasniku, katere fronta je bila dolga 70 kilometrov, popolnoma razbila ruske čete ter vjela 4000 mož. Trije ruski kori so pretrpeli take izgube, da so bili za vsako nadaljno operacijo nesposobni.

Pod Krasnikom so imeli Rusi tako silne pozicije, da je bila na primer artilerija nameščena v betoniranih utrdbah. Kakor so vjeti vojniki pripovedovali, so ruski častniki zatrjevali, da so prve ruske pozicije tako močne, da se lahko v njih drže tri tette. A vendar je sovražnik izgubil te pozicije že po 24urni bitki. Dasi je imel tudi močnejšo artilerijo.

Sovražna artilerija se je umikala z enih utrjenih pozicij na druge; vsako izmed teh pozicij je imela utrjeno že od preje.

Vkljub temu je naša armada že tri dni po bitki pri Krasniku izvojevala na črti Niedzwica-Duża še znamenitejšo zmago. Ne da bi privoščila sovražniku le en hip odihaja, ga je podila pred sabo, nabirajoč na pohodu vjetnike, topove in vojni material.

Ruske čete so se brez prestanka umikale proti Lublinu. Tu so se ustavile k novemu odporu. Lublin je moderno utrjen, vrhu tega pa je tu sovražnik lahko dobival po železnici ojačenja iz Ivangoroda, ki je operacijska baza ruske armade. Silna ruska artilerija je Rusom olajševala obrambo.

Na terenu med Božechovem in Kepo je polnih 14 dni vztrajala naša pehota in se borila z nepopisnim junaštvom. In čisto gotovo je, da bi bile naše čete osvojile Lublin, ako bi ne dobile nepričakovano povelje, naj se združijo z ostalo našo armado.

Kaj pripoveduje vjet srbski pesnik.

Iz Budimpešte poročajo: Med vojnimi vjetniki timoške divizije, ki je sedaj nastanjena v taborišču v Kenyermezöju, se nahaja tudi srbski pesnik Velibar Urošević. Kot častnik se je udeležil vojne proti Avstro-Ogrski ter spoznal pri Mitrovici hrabrost naših čet. Kakor malo njegovih sodeželanov, si je na jasnem glede usodne tragedije svoje domovine. Globoko nacionalen, si vendar ne prikriva, da so slabi svetovalci pahnili Srbijo v prepad. Urošević spada med najbolj žalostne prebivalce vjetniškega taborišča. Nekemu ogrskemu častniku, ki je spremljal transport vjetnikov, je vendar razkril položaj v Srbiji. Iz teh pripovedovanj srbskega narodnega pesnika in vnetega rodoljuba, posnamemo po budimpeštanskem poročilu, da je v srbski vojski prav mnogo častnikov, ki nikakor niso vneti za vojno. Te častnike pa terorizirajo drugi častniki, ki jih bo zgodovina morala označiti kot grobokope srbskega naroda. Drugi del častnikov stoji popolnoma pod ruskim vplivom, njih vodja je ruski polkovnik princ Arzen Karagjorgjevič, brat kralja Petra. Princ Arzen je v stalnem stiku s temi srbskimi častniki. Danes ve v Srbiji vsakdo, da je za Srbijo vse izgubljeno, da Srbi te vojne niso izzvali, marveč, da je bila Srbija samo orodje v roki ruske politike. Ruski častniki, ki se mude v Srbiji, pripovedujejo sami, da so se močno vračunali v Avstro-

Ogrski, ker so računali z vstajo narodov na Ogrskem. Bili so mnjenja, da se bodo vrnili časi leta 1848. in da se bodo na Ogrskem po javile posledice notranjih sporov.

Ruski hujskači, ki nas izročajo uničenju, izjavljajo sedaj, da nas zato ne morejo podpirati z vojaki in živili, ker so sami v resni nevarnosti. Namesto da bi nas podpirali, Rusija srbski narod še vedno hujska, da naj z vpadi vznemirja Ogrsko. Posledica tega hujskanja je sedaj ta, da sem jaz s 5000 tovariši tu. Srce mi krvavi, če mislim na to, da je moj narod za vselej izgubljen. Ko je izbruhnila vojna, smo mogli v zavzetih pokrajinah novice le z orožjem odgnati v vojno. Oni vojaki, ki so se bili udeležili balkanskih vojn, so občutili najbolj grozo pred vojno. S tako vojsko se ni mogoče bojevati. In pri tem divja v naši deželi najstrašnejša beda. Revščina presega vse, kar si more kdo misliti. Vojaki nimajo niti obleke, niti živeža. V celi deželi vlada anarhija.

Črnovojniki v boju.

V uradnem listu hrvatske vlade „Narodnih Novinah“ pripoveduje neki častnik o junaštvu črnovojnikov to - le:

Naš polk je dobil nalogo, da na severnih visotinah zadržuje sovražnika, dokler ne prispe s severa in juga pomoč. Sredi toče sovražnih šrapnelov in krogelj, smo si izkopali globoke jarke. Pet dni in pet noči so naši črnovojniki ležali v dežju in hladu v teh peščenih jamah, ali so bili tudi v težkih trenutkih dobre volje in polni zaupanja. Šele, ko se je zmrzilo, je bilo mogoče, spraviti nekoliko tople hrane in kruha v prve vrste, toda na spanje nismo mogli niti misliti. Z naše in sovražne strani se je streljalo, dokler se je videlo. Izgube v jarkih so bile dokaj velike. Rusi so na nas sipali toliko šrapnelov, da se je zdelo kakor da bi stali pred strojnimi puškami.

Končno je došla od brigadnega poveljstva zapoved, naj se izbere od vsakega bataljona oddelek, ki bo ponoči vznemirjal sovražne bojne vrste. Tu se je pokazalo junaštvo naših črnovojnikov. Naš poveljnik se je že naveličal ždeti v zavarovanih pozicijah, zato se je pridružil izpadu nekega oddelka 2. bataljona. Kljub opominom, naj se čuva, je junaško prodiral naprej in hrabril svoje ljudi, dokler ga ni sovražna krogelja zadela sredi vratu. Brez vsake besede je padel mrtev na tla.

Poveljstvo je prevzel najstarejši častnik. V spremstvu svojega pobočnika je sodeloval pri izpadu 10. stotnije. Kakor da bi bila samo vežba proti namišljenemu sovražniku, tako so napredovali, ne oziraje se na sovražnikovo streljanje. Naskočili so vas, kjer se je vgnezdil sovražnik, jo zažgali ter napadli sovražnika z bajoneti. Naši nišo več streljali, okrenili so puške in s kopiti udarili na omražene Ruse. V tem trenutku so posegle v boj tudi strojne puške. Sedaj ni bilo mogoče več naših držati naprej. S kopiti so preganjali Ruse in razbili strojno puško na kosce. Zgodaj zjutraj se je naš oddelek vrnil na svoje pozicije. Od 220 mož jih je došlo 124 pod poveljstvom enega

častnika. Stotnik in vsi zapovedniki posamnih vojev so bili ranjeni. Pripeljali so sabo ruskega vjetnika. Ko so ga jeli izpraševati, je vjetnik ob bučnem smehu vrgel proč svoj plašč in stal je pred nami — naš črnovojniki. Udeležil se je spopada. Ko je videl, da je obkoljen od Rusov, se je vrgel na tla in se je delal kakor da bi bil mrtev. Načrt se mu je posrečil. Ko pa se je dvignil, ga je zagledalo deset Rusov. ki so ga jeli zasledovati. Naš črnovojniki se je hitro skril v neki jarek ter s prvim strelom strmoglavil na tla Rusa, ki se mu je približal. Ista usoda je zadela tudi drugega. Ostala osmerica je pobegnila. Naš stric je, ne bodi len, slekel prvemu padlemu Rusu plašč, ga oblekel in se ponoči prebil skozi sovražno bojno vrsto do naših pozicij. Ko sem ga pohvalil za njegovo junaštvo in spretnost in ga poslal, da se v kuhinji nekaj založi, sem opazil, da šepa. Na moje vprašanje mi je odgovoril, da ga je moralo nekaj vbosti. Ko sem ga bolje pogledal, sem videl, da mu je noga nad gležnjem prestreljena.

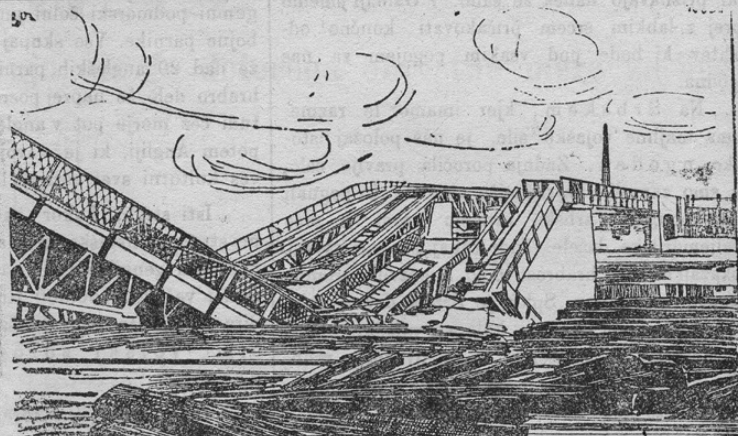
Cesar pri ranjenih.

Cesar je v soboto obiskal dunajske ranjence. O tem obisku se uradno poroča: Prvotno je bilo določeno, da se bo cesar eno uro mudil pri ranjenih. Cesar se je pripeljal 10 minut pred 1. uro v Augar-palačo in je ostal tam še 25 minut, čez 2. uro 30 minut, tako da je trajal njegov obisk skoro eno uro dalje, kakor je bilo prvotno določeno. Najvišji dvornik starograf Salm-Reifferscheidt je nadvojvodinji Mariji Jožefi javil, da se bliža cesarska kočija. Nadvojvodinja je na to šla cesarja počakati in pozdravit pred Franc Jožefov oddelek, kjer je en paviljon adaptiran za 20 ranjenih oficirjev. Cesar je šel najprej v dvorano, kjer sta bila prestolonaslednikova soproga nadvojvodinja Zita in nadvojvoda Maks. Cesar ju je pozdravil, na kar se je začel obisk bolnih in rekonvalescentnih oficirjev. Gredeč po paviljonu za oficirje, je cesar prijazno ogovoril vse oficirje ter jih vprašal, kake rane imajo, v katerih bitkah so bili in kako se zdaj počutijo. O stanju v tej bolnici so cesarja natančno poročali dvorni svetnik dr. Hochenegg in šefzdravnik nadvojvodskega lazareta dr. Forges ter njegovi asistentje. Ljubezni način, na kateri je najvišji vojni gospod pozdravil svoje bolne oficirje, je dal v specialnem slučaju nekemu stotniku, ki so mu morali odrezati desno roko, pogum, da je svojemu cesarju izrekel preponižno prošnjo. Storil je to z besedami: Prosim Vaše cesarsko Veličansko za milost, da bi smel tudi brez desne roke še dalje služiti v armadi. Vidno ginjen je cesar svojemu vrlemu oficirju obljubil, da mu izpolni to željo. Ko se je cesar skoro pol ure mudil pri oficirjih, je šel v veliko dvorano, v kateri je bolnišnica za 102 vojaka. Cesar je ogovoril vsakega teh 102 vojakov in sicer vsakega v njegovem jeziku. Tako se je zgodilo, da je cesar govoril madžarski in češki, poljski in hrvaški, kar je njegove vojake navdalo z vidnim veseljem.

Za tri težko ranjene je cesar naročil svojemu generalnemu adjutantu, naj natančno izve

Razstreljeni most pri Namurju.

V sledečem prinašamo cenjenim čitateljem podobo velikanskega francoskega mosta čez reko Maas pri trdnjavi Namur. Ko so Francozi pred prodirajočo nemško armado pričeli bežati, razstrelili so ta velikanski most, da bi s tem preprečili zasledovanje nemških zmagovalcev. Seveda jim to ni mnogo pomagalo, kajti Nemci so zgradili nove pijonirske mostove. Škoda za francoze pa |

Die gesprengte Brücke bei Namur.

je seveda ogromna.

za njih imena in rodbinske razmere. Ti trije vojniki bodo deležni posebnih milosti. Vsi vojniki so bili cesarjevega obiska silno veseli ter se z navdušenimi besedami izrekli o dobroti in milosti najvišjega vojnega gospoda. Cesar je odšel po poldrugournem bivanju v Angartenu; pred odhodom se je Nj. Veličanstvo zahvalilo nadvojvodinji Mariji Jožefi za veliko skrb, ki jo povsedeča bolnim vojakom. Prav posebno je cesar pohvalil, da je nadvojvodinja koj začetkom vojne ustanovila v svoji palači delavnico, v kateri se v velikem slogu izdeluje perilo za vojake. — Razen prostovoljnih moči je bilo mnogo pomožnih moči sprejetih za plačo; samo žene in dekleta, ki so izgubile vsled vojne popolnoma ali začasno svoje reditelje. Do sedaj je bilo izdelanih kakih 20.000 komadov perila. Cesar je obračal svojo pozornost od vsega začetka na to delo ter si dal ponovno poročati od nadvojvodinje. — Po pristrčni poslovitvi je zapustil cesar Angarten. Na cesti se je bila zbrala tisočglava množica, ki je prirejela cesarju navdušene ovacije. Na spodnjem delu Angartenstr. je stala šolska mladina, ki je cesarja navdušeno pozdravljala.

Naše napredovanje na Srbskem.

K. B. Dunaj, 28. septembra. Uradno se naznanja 23. septembra popoldne:

Na ruskem bojišču se v zadnjih dneh razven nekaj nebitvenih kanonad ni borilo. Naše armade so v kljub dolgotrajnemu slabemu vremenu v jako dobrem položaju.

Na Srbskem borijo se naše balkanske bojne moči z največjo hrabrostjo za uspeh. Jako važne pozicije so že v naši lasti. V teh bojih pridobili smo tudi topove.

Namestnik generalštabnega šefa:
v. Höfer, generalmajor.

* * *

K. B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se poroča z dne 23. septembra zvečer:

Ravnokar došla poročila od balkanskega bojišča pustijo izpoznati, da so sdaj važne visočine zahodno od Krupanja (Zagonja-Biljeg-Urni vrh), za katere se je cele dneve dolgo strastno borilo, vse v naši lasti in da je tukaj zlomljen odpor Srbov.

Da se je v teh bojih večine naših balkanskih bojnih moči posrečilo posameznim srbskim in črnogorskim četam, vsilili v one pokrajine, kjer je zaostalo le malo žandarjev in neobhodno potrebna varstvena posadka, ne more pri značaju dežele nikogar presenetiti.

Namestnik generalštabnega šefa:
v. Höfer, generalmajor.

Krupanj je vas z 800 prebivalci v srbskem okraju Podrinje, vzhodne od Drine in leži okoli 20 kilometrov od bosanske meje.

Brezuspešno obstreljevanje v Adriji.

K. B. Dunaj, 23. septembra. Uradno se razglša:

Francoska mornarica, ki je od brezuspešnega obstreljevanja Punta d'Ostro dne 1. tm. izven Adrije ostala, izvršila je zadnje dni zopet svoja „junaštva“. Prišla je dne 19. tm. ob 6. uri zjutraj pred Bocche di Cattaro in streljala zopet eno uro dolgo v vhodne utrdbe iz najtežjih kanonov. Zadel je trikrat in ranila enega vojaka. Potem je odplula francoska mornarica, ki je štela skupaj 40 parnikov, proti Lissi, obstreljevala tam ob 10. uri semafor in svetilnik, ranila dva moža, napravila pa tudi le mimogrede malo škodo. Do 5. ure popoldne streljal je večidel francoske mornarice pri Lissi, potem pa je odplul proti južnem zahodu. Tudi na otoku Pelagosa so streljali na svetilnik in pokradli hrano vbogega čuvaja. Potem so Francozi zapustili Adrijo. (Rez, smešnejših ljudi ni, kakor so ti otročji Francozi. Vkljub temu, da imajo več parnikov nego Avstrija in Italija skupaj, ne

dosežejo prav nobenih uspehov, marveč se le po morju sprehajajo.

Avstrija niti ne misli na mirovna pogajanja.

Dunaj, 22. septembra. Časopisje nam so vražnega inozemstva razširja poročila, da misli Avstro Ogrska na mirovna pogajanja in da je že uvedla tazadevne korake. Poročila so zlobno zlagana.

Boji na Francoskem.

(Novo poročilo.)

Berlin, 24. septembra. Generalštab poroča od 23. septembra zvečer:

Na desnem krilu nemške zahodne armade ob oni strani Oise stoji boj. Francozi so skušali brezuspešno Nemce obiti. Na vzhodu do Argonskega gozda se danes niso vršili nobeni večji boji. Vzhodno od Argon zavzeli so Nemci tekem dneva Vareunes. Napad traja nadalje.

Armadni deli, ki napadajo fore južno od Verduna, zmagovali so proti nasprotnim napadom in napravili mnogo vjetnikov ter pridobili mašinske stroje, in kanone. Ogenj težke artiljerije proti celi vrsti fôrov bil je z vidnim uspehom zapričel.

Na francoskem Lotrinškem in na alzaški meji bile so francoske predstraže na nekaterih krajih nazaj vržene.

Resnična odločitev še ni nikjer padla. Iz Belgije in na vzhodu se ne more ničesar novega poročati.

Nemški uspehi na morju.

K. B. London, 22. septembra (5. uri 8 minut zvečer). Poroča se čez Rim: Reuterjev biro razglša sledečo vest:

Angleški vojni parniki (križarke) „Abonkir“, „Hogue“ in „Cressy“ bile so v Severnem morju od nemških podmorskih čolnov obstreljane in so se potopile. Križarko „Abonkir“ zadele so 4 torpedovke. Medtem ko sta ji križarki „Hogue“ in „Cressy“ pomagali, obstreljevalo se ju je istotako s torpedi. Znatni del moštva rešila sta neka križarka in neka torpedovka.

Kakor vse kaže, se torej tudi angleškemu bojnemu brodogovju v kljub vsej njegovi premoči slabo godi. Kar ima Anglija več parnikov, to imajo Nemci več poguma in hrabrosti ter požrtvovalnosti. Zato so tudi na morju uspehi na nemški strani!

Nemška junaštva na morju.

K. premaganju treh velikih bojnih parnikov

Anglije skozi en podmorski nemški čoln se še poroča iz uradnega nemškega vira:

Berlin, 23. sept. (Uradno.) Nemški podmorski čoln „U 9“ potopil je zjutraj dne 22. tm. okoli 20 morskih milj severo-zahodno od polotoka Hock van Holland tri angleške pancerske križarke „Abonkir“, „Hogue“ in „Cressy“. — Moštvo rešil je deloma neki holandski parnik „Titan“ in jih je spravil na varno kot vojne vjetnike. „Abonkir“ imel je 900 mož posadke, „Hogue“ 999 in „Cressy“ 832 mož. Uničeni angleški parniki bili so vsak urejen za 12.200 ton, čez 21 metrov širok in čez 134 metrov dolg. Oborožen je bil vsak z okoli 30 velikimi kanoni. Angleži so v tej vojni izgubili že najmanj 20 velikih parnikov. Njih morskimi nadvladi bode potemtakem kmalu konec!

Bombni napad na ruski vojaški vlak. — 1150 Rusov ubitih in ranjenih.

Sofija, 22. septembra. „Utru“ se poroča iz Budimpešte, da je bil neki ruski vojaški vlak na varšavski progi napaden z bombo. Ubityh in ranjenih je bilo 150 ruskih častnikov in 1000 ruskih vojakov.

Turčija na razpotju.

Vse kaže, da nam je Turčija še najzvestejša prijateljica na Balkanu. Doslej je bila vedno ševtralnaj; ali njene simpatije so bile vedno na strani Avstrije in Nemčije. Ko so prišla prva poročila o nemško-avstrijskih zmagah, bilo je na Turškem že velikansko navdušenje in veselje. Rusi so sicer poskušali z najpodlejšimi grožnjami Turke prestrašiti in na svojo stran spraviti; ali pomagalo jim ni nič. zdaj se govori, da hoče „tripelententa“ (to je zveza Anglije, Francije in Rusije) Turčiji celo ultimatum položiti. Ta grožnja danes istotako nima nobenega pomena, kajti Anglija in Francoska imata dovolj opraviti z Nemčijo, Rusija pa v kljub svoji velikanski premoči z nami. Turčija bode tak ultimatum tudi čisto gotovo odklonila. Ako bi ji potem naši sovažniki napovedali vojno, no, potem se bode Turčija ravno z nami vred borila. Rusko-francosko-angleška zahrbtnost in nasilnost mora biti premagana, da bode imel svet možnost ugodnega gospodarskega razvitka.

Boji z Japonci se prično.

Z Japonskega se poroča, da je brzojavljenje po kablu med Japonsko in Kitajsko prekinjeno, ker je kabel najbrže prerezala kaka nemška križarka. Japonci so pričeli Čingtau obstreljevati.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. urad.) Agence Havas brzojavlja: Japonci se približujejo nemški trdnjavi Tsingtau.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. ur.) Agence Havas piše: Neki nemški zračni letalec je metal na Japonce bombe. 30 jih je ubil, več ranil.

Lemberg (Lvov.)

Ko so avstro-ogrške armade prvič v večdnevni borbi naspoznali ruski premoči stale, šle so iz strateških vzrokov v kljub lepim svojim uspehom nazaj. Opustile so zaradi tega, da so prišle v ugodnejše in za boj pripravnejše pozicije, tudi glavno gališko mesto Lvov ali Lemberg. Medtem se je zgodila tam tudi večja bitka, v kateri so imeli Rusi prav občutne izgube. Prej ali slej bode Lvov seveda zopet v naših rokah; kajti naši vojniki niso bili iz tega mesta pregnani, marveč so šli sami nazaj. Lemberg, katerega prinašamo danes v sliki, je glavno mesto Galicije in šteje okoli 160.000 prebivalcev ter ima v gospodarskem oziru kot središče

Ansicht von Lemberg

obrti in trgovine precejšni pomen. Rusi so seveda zapustitev Lemberga proglašali kot velikansko „zmago.“ Ali vsi naslednji boji so dokazali, da jim ta „zmaga“ ne bode nič pomagala.

Pariz, 21. septembra, via Rim. (Kor. ur.) Agence Havas poroča iz Pekingu: 2. tajnik nemškega poslanstva v Pekingu, Eisenbach, ki je stopil kot prostovoljec v nemško armado, je padel.

Tokio, 21. septembra. (Kor. urad.) Japonska vlada je ustavila izdajanje nemških časopisov „Herold“ in „Dentsche Japanpost.“ Izdajatelj Ostwald mora tekom enega tedna zapustiti Japonsko

Zena, ki je bila v šestih bojih.

Olumec, 19. septembra. Včeraj popoldne je dospela na nekem vlakcu z ranjenci neka žena, po imenu Ana Pelegrini, ki se je dne 25. julija letos v Griesu pri Bolcanu poročila s pismonošem Jožefom Pelegrini. Zena, ki je bila dovršila tečaj za bolniško strežnico, je pripovedovala uredniku lista „Mähr. Tagblatt“ to-le: 18. avgusta sem se odpeljala iz Inomosta z vlakom, s katerim se je vozil polk deželnih strelcev, v čegar 6. stotniji služi moj mož. Po šestih dneh vožnje smo dospeli v Danajew. Potem smo korakali še kakke tričetrt ure, ko smo bili že tudi zapleteni v boj. Dotlej sem bila lahko vedno pri stotniji mojega moža, ker imam kot pomožna strežnica legitimacijo za vse vojaške vlake. Sedaj, ko smo dospeli v ogenj, sta me skušala polkovni poveljnik podpolkovnik Spiegel in poročnik Kroh od 6. stotnije na vsak način pregovoriti, da bi ostala zadaj. Toda jaz sem trdovratno hotela ostati, kajti tako sem mogla najhitreje nuditi pomoč ranjencem. Izprva mi je bilo pač nekako tesno, ko sem slišala krogle žvižgati krog glave, kasneje se je tesnoba popolnoma razgubila ter sem se končno popolnoma navadila na ogenj. V tem boju sta bili 6. in 7. stotnija razpršeni in tako sem svojega moža izgubila izpred oči. Nato sem več ur blodila okrog in končno slučajno zadela na 11. poljsko bolnišnico. Z ranjenci sem se peljala dalje v smeri proti Lvovu. Na potu smo enkrat zašli med dva artiljerijska ognja in bili najljutjeje obstreljevani.

V Lvovu mi je slučaj naklonil, da sem zopet šla s 6. stotnijo in tudi moj mož je bil še živ in zdrav. Nato smo iz Lvova zopet odšli. Ščasoma so se vsi tako navadili na mojo navzočnost, da me nihče niti več opazil ni. Tri dni smo bili na maršu. To so bili strašni dnevi ter smo posebnostno trpeli vsled žeje. Vseposod smo našli ruske mliče in ranjence, ker Rusi niti ne pokopujejo svojih mrtvecev, niti ne jemljejo s seboj ranjencev.

Mnogokrat sem obvezovala tudi ruske ranjence. Toda dolgo se nismo mogli nikjer muditi. Bili smo v boju pri Janowu in še v treh drugih. Krajevna imena sem pozabila, ker so tuja. Bila sem vedno 20—30 korakov za ognjeno črto, večinoma za 7. stotnijo ter sem se plazila k ranjencem in jih obvezovala. Če se je potem glasilo: „Dalje!“, sem seveda vedno hitela z njimi. Tako smo prišli do Lublina. Tu je bil moj mož ranjen v ramo in ko so ga z drugimi ranjenci poslali nazaj, sem se transportu pridružila tudi jaz. Peljali smo se tesno stisnjeni v vozu za ranjence; bilo je 40 mož in stregla sem jim kakor je pač bilo mogoče. Ko moj mož toliko okrevaja, da bo za vožnjo, se odpeljeva zopet v Bolcan.

5. Pojdi sam po vodo za umivanje ali pa umij se pri studencu.

6. Okna in vrata zakleni ali jih pa dobro zaveži. Ključce, ki so zunaj, odstrani. Pripravi si posteljo tudi na drugem kraju nego ti jo je lastnik hiše pripravil.

7. Ob okna in vrata postavi trde predmete tako, da takoj pri poskušanem odpiranju zaropotajo (n. p. žlice v kozarcu itd.)

8. Prepričaj se, kje spi tvoja okolica. Zadrževaj krožnik s pepelom, raztrosi pepel pred tvoja vrata in poglej pozneje enkrat, je-li ne vidiš na raztrošenem pepelu sledove nog; ako jih opaziš, potem bodi previden.

9. Bodi previden pri podarjenem tobaku, smodkah, pri vseh jedilih, bonbonih, šokoladi itd.

10. Drži tvoje orožje v spanju tako pri roki, da si vedno oborožen, da pa tega tisti ne opazi, pri katerem stanuješ.

Razno.

Cenjene naročnike prosimo nujno, da naj takoj zaostale naročninske zneske pošljejo, ker nam drugače pod nobenim pogojem ni mogoče, list naprej pošiljati. Naročnino je pri vsakem listu naprej plačati. List stane veliko denarja in mi moramo svoje obveznosti točno izvršiti. Prosimo torej še enkrat, da naj se nam takoj zaostalo naročnino vpošlje. Kdor bi tej prošnji ne ugodil, temu bi morali list vstaviti. Sicer pa prosimo tudi vse cenjene somišljenike in prijatelje, da naj „Štajerca“ razširjajo in z vsemi močmi zanj delujejo. Čim več naročnikov in odjemalcev nam bodejo pridobili, temvečji in boljši bode naš prepotrebnost list. Vsi na delo za „Štajerca“!

Cenjeni naročniki! Skupno z listom „Pettauer Zeitung“ stopili smo v direktno zvezo s c. kr. korespondenčnim in brzojavnim uradom. S tem je „Štajercu“ omogočeno, da prinaša neposredno pred tiskom vedno še najnovejše telegrame iz bojišča. Za zunanje naročnike bode to gotovo velikega pomena. Kajti v „Štajercu“ čitali bodejo zdaj vedno najnovejša poročila. Za naročnike v Ptuj in okolici pa je to naravnost jako ugodna prilika. Kajti „Štajerc“ nabije v izloženem oknu svojega uredništva takoj vsako došlo brzojavko. Vsak dan parkrat se vidi torej lahko v oknu najnovejše telegrame. Mislimo, da bodejo cenjeni naši čitatelji s to novo uredbo, ki nam nalaga seveda velike troške, zadovoljni. Upamo pa tudi, da bodejo cenjeni prijatelji zdaj z vedno večjim navdušenjem za našega tako potrebnega „Štajerca“ devalovali!

Cenjenim dopisnikom naznanjamo, da nam je z ozirom na stroge predpise sedanje cenzure popolnoma nemogoče, objavljati gotove polemične

Od francoskih letalnih strojev.

Prinašamo danes sliko, ki kaže neko francosko razglednico. Baje imajo francozi take letalne stroje s posebnimi kanoni, s katerimi hočejo iz zraka nemško armado in nemško prebivalstvo prestrašiti. Splošno se pa sodi, da Francozi s svojimi letalnimi stroji nimajo mnogo sreče. Kajti doslej niso imeli nobenih uspehov. Nemci pa so s svojimi „Zeppelin“i že vsa francoska in angleško javnost v velikanski strah pripravili.

članke in dopise. Cenjeni dopisniki naj imajo tedaj potrpljenje; saj ga moramo tudi mi imeti! Prišli bodejo časi, ko se bode smelo zopet prosteje govoriti. Zdaj pa velja tudi za liste izjemno stanje!

Občudovanja vreden nastop 3. armadnega kôra v bojih pri Lembergu. Komandant 3. kôra, general infanterije Colerus von Geldern naznanil je službeno vojaškemu komandantu v Gradcu generalmajorju von Mattanovich, da je 3. kôr med 26. avgustom in 31. avgustom v hudem boju stal, da je prestal tudi v drugi bitki pri Lembergu v napadalnem napredovanju težke boje, da pa je bil vedno nepremagljiv in najboljšega poguma in je tako svojo nalogo izvršil. Nastop vojaštva bil je občudovanja in najvišje hvale vreden. — To oficijelno naznanilo zapovedujočega generala je pač najbolj primerno, da odpravi mnogoštevilne, skoraj neverjetne govorice o stanju tega elitnega kôra. V bodoče se bode proti povzročiteljem in razširjevalcem neresničnih tendencijoznih poročil nastopalo z ono brezobzirno strogostjo, ki jo zapovedujejo vojni časi. —

Mattanovich l. r., generalmajor.

Sin našega generalštabšefa padel. Od strani č. kr. korespondenčnega urada se nam pošilja sledečo žalostno vest: „V najglobokejši neizrecni bolesti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest o smrti našega iskreno ljubljene dragega sina, oziroma brata in vnuka Herberta Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. lajtnanta v 15. dragonskem regimentu, ki je dne 8. septembra tl. v bojih pri Rawa-Ruski v začetku svojega 24. življenjskega leta junaško smrt našel. Bil je v sredini svojih hrabrih dragoncev na bojišču k večnemu miru pokopan. — Franz Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. general infanterije kot oče, Barbara Conrad von Hötendorf, vdova obersta, Etelka pl. Le Beau, vdova generala, kot stare matere, Kurt Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. oberlajtnant v 4. regimentu Tirolskih cesarskih lovcev, Erwin Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. oberlajtnant v 15. dragonskem regimentu, dodan generalnemu štabu, Egon Freiherr Conrad von Hötendorf, c. in kr. enoletni prostovoljec v 15. dragonskem regimentu kot bratje.“ — Iz tega poročila je razvidno, da je najprejšnji vojaški vodja naše junaške armade, ki ima še tri sinove v vojni, svojega prvega sina na bojišču izgubil. Čast mu!

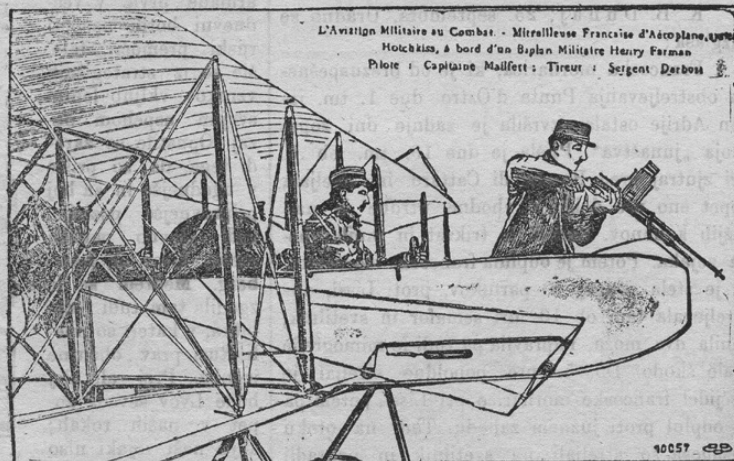
Umrli ranjenec. „Pettauer Zeitung“ piše: V eni tukajšnih rezervnih bolnišnic umrl je te dni neki s prvim transportom ranjencev došli vojak. Pokojnik bil je rutenske narodnosti in grško-katoliške vere. Na potovanju dobil je vsled strelne rane zastrupljenje krvi.

Bolni napljinč **Sanaforij Aflenz**
Hofacker 1830, Štajersko, Prospekt.

10 vojnih zapovedi.

Spisal Karl Konrad Mack, München II.

1. Pazi vedno v sovražni deželi; ne zaupaj tudi najprijaznejši osebi.
2. Ne jej in ne pij ničesar, kar ni že preje zavžil tisti, pri katerem stanuješ.
3. Pazi dvojno na ženske v sovražni deželi.
4. Predno se vležeš spat, preiskaj spalnico jako natančno (tudi luknje v vratih itd.), preglej natančno tvoje ležišče (tudi glede spalnih in omamljivih sredstev v blazini n. pr. hmelj itd.) Preobrne in pretresi vse blazine itd. temeljito in previdno in pripravi si sam svojo posteljo.

Eine neue französische Aeroplan Mitrailleuse.

Izborna ravnanje zdravnikov ga je že napol rešilo; bil je že brez vročine. K nesreči hotel je brez dovoljenja nekega prijatelja obiskati; na mrzlem dvorišču se je prehladil in ga vkljub vsej zdravniški umetnosti niso zamogli rešiti. Čast za domovino padlemu vojaku! Sicer pa je znak naravnost vzornega sanitetnega delovanja v naši armadi in požrtvovalnega izpolnjevanja dolžnosti tukajšnjih zdravnikov, da je od okroglo 700 ranjencev, ki so prišli v Ptuj mnogokrat v jako težkem položaju, le eden umrl. Večidel so vendar napravili dolgo pot od Lemberga. Tukajšno zdravniško delovanje je naravnost vzorno.

V Ptuj u ustanovili so z ozirom na vojne čase mladinsko brambo (Jugendwehr), kolesarski kor (Radfabrikerkorps) in meščansko brambo (Bürgerwehr). Vsi imajo namen, koristiti kolikor mogoče domovini. Kajti ti težki časi zahtevajo od slehernega požrtvovalno sodelovanje. Kakor čujemo, imajo te ustanovitve že prav lepi uspeh.

Za domovino padel je v bitkah proti Rusiji pijonirski lajtnant iz Ptuja gospod O č e n a š e k. Bil je izborni oficir. Čast mu!

Ljudska šola za dečke v Ptuj pričela bude splošno dne 5. oktobra s podukom. Nekaj razredov bude v otroškem vrtecu (Kindergarten) v Ptuj (Brandgasse), nekaj pa brčkone v „Studentenheimu.“

Od naših ranjencev. Domu došel je iz vojne rezervni korporal g. Ernst L a s s b a c h e r, učitelj v Cirkovcah dr. p. Bil je v bitkah pri Lembergu hudo ranjen. Dobil je strel v desno roko. Druga kroglja predrla je tornistro in k sreči tam obtičala; drugače bi ga bila gotovo usmrtila. — Nadalje je dospel v Ptuj g. jurist in rezervni lajtnant Karl V e d e r n j a k, ki se je kot častnik 6. kompanije 79. infanterijskega polka udeležil hudih bojev proti Srbom južno od Sabca. Dne 16. septembra zadela ga je kos granate v hrbtnu. Tudi njemu gre hvala Bogu že bolje. — Težko ranjen prišel je v Ptuj tudi sin tukajšnjega železniškega uradnika v p. g. lajtnant sapérjev Albin M l a k a r. Bil je hudo na nogi zadet. Tudi njegov brat četovodja g. M l a k a r je baje precej težko ranjen. — Nadalje je prišel ranjen v Ptuj gospod feldvebel Stanitz. Temu je predrla ruska kroglja nogo v bojih pri Jozefu na Ruskem. Bil je v isti kompaniji kakor smrtno ranjeni lajtnant O č e n a š e k. Tudi g. Stanitzu gre že mnogo bolje. — Na bolniški dopust v Ptuj dospel je tudi tovarnar usnja gosp. Paul P i r i c h, ki je kot član prostovoljnega avtomobilnega kóra na Ruskem hudo obolel. — V ptujsko okolico dospelo je tudi jako veliko domačih ranjencev na bolniški dopust. Vsem se zdravi hitro vrača.

Rešilni avtomobil, ki je prav moderno urejen, nabavila je podružnica ptujskega „Rdečega križa“. Avtomobil, za katerega so tudi sosedne občine lepe zneske darovale, ima prostora za 4 težke ali 8 lahkih ranjencev, je električno razsvetljen in jako primeren vsem potrebam.

Bolnišnico „Rdečega križa“ ustanovili so v mestni ljudski šoli za dečke v Ptuj. Bolnišnica je izborno urejena. Zdravniško vodstvo prevzel je g. dr. Simonitsch brezplačno. Dolej se nahaja v tej bolnišnici 80 ranjencev.

Poljski čuvaj (Flurwächter.) Poroča se nam: Mestna občina Ptuj in občina Breg pri Ptuju nastavili ste posebnega poljskega čuvaja za njive in polja v Stadtwaldu ter Krčevini. S tem se hoče velike tatvine na poljskih pridelkih preprečiti.

Rogaška Slatina. Piše se nam: Za podporni sklad okrajnega pomožnega odbora se je nadalje sledeče svote od sledečih gospodov darovalo: Zbirca deželnega zdravilnega zavoda 66 kron 78 h, darilo mašinista g. Kristofa W e s s e l y 8 K, darilo medicinalnega svetnika g. dra. Jožefa S i m o n i t s c h 100 K, darilo okrajne bolniške blagajne v Rogatcu 100 K, darilo prostovoljnega zavodne in krajevne požarne brambe v Rogški Slatini 50 K, darilo gospe G l a n z m a n n 10 kron. Vsem lepa hvala!

Razglas s. kr. finančnega deželnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 16. sept. 1914 šte. 6203 v zadevi obrovov za vplačilo neposrednih davkov v 4. četrtletju 1914. Tekom 4. četrtletja 1914 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in

hišno-najemninski davek ter 5 odstotni davek od najemnine onih poslopj, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 10 mesečni obrok dne 31. oktobra 1914, 11 mesečni obrok dne 30. novembra 1914, 12 mesečni obrok dne 31. decembra 1914. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov: 4. četrtletni obrok dne 1. oktobra 1914. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 2. polletni obrok dne 1. decembra 1914. — Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj se morajo plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904, dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisanega prisilnega postopanja.

Vojska

je pričela in nikdo ne ve, kako dolgo bude trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Klop ali klešč.

Tega neveščnega gosta pozna vsak, ki je večkrat bodisi na lovu, bodisi v drugem delu, hodil po hosti, ali je posedal kraj grmovja. Suha se ti priplazi suha in tanka živalica, ako pa se te je dotaknila z eno nožico, poprimo se te tako čvrsto, da je ne otreseš z lepa. Poleg ostrih kvačic (krepeljcev) ima namreč na nogi še ploskovic, s katero se prilepi na te. Zato tudi slovenski pregovor pozna klopja zaradi tega svojstva. »Drži se me kakor klop«, pravimo o človeku, katerega se ne moremo otresti, o vsiljivcu, ki nas spremilja kakor naša senca.

Ako se je klop prijel človeka, zaide mu na kožo ter se mu kolikor mogoče globoko v njo zarije. Potem zabode močnemu rilcu podobno sesalce v meso in začne vleči kri va-se. Sesalce je obraseno z majhnimi zobci, katerim so ostre konice (špiče) nazaj obrnjene. Zato se rilček tudi ne da tako lahko izdreti, ker se konice temu upirajo. Ako ga hočeš siloma izdreti, pretrga se ti navadno in rilce ostane v koži. A to je slabše, nego da si pustil klopja piti, kajti sedaj se ti ubodeno mesto vname in naredi se ti boleče bule (tvor). Zato najbolje storiš, ako na klopja, ki se ti je zaril v kožo, kaneš kapljo tobakovega soka ali žganja. Kmalu bodoč čutil, da klop popuša in izdira rilce. Ravnotako dobro je tudi klopja in kožo okoli njega polagoma mazati z oljem. Najhitreje pa ga umori kaplja bencina.

Na tešče klop je majhna, ploska, jako tanka osmožna živalica. Samec je zmiraj suh in majhen, ker ne pije krvi. To delajo zgolj samice, ki so na tešče tudi tako suhe, a ko so se napile krvi, raztegne se jim čudovito usnjasta koža, da so debele kakor grah ali celo kakor droben ložnjak.

Nmogo več pa, nego človek, trpijo od klopov nekatere živali, bodisi domače ali divje, ki bivajo ali zahajajo v hosto. Tako n. pr. ovce, govoda in pred vsemi lovski psi, zato se navadni klop tudi imenuje pasji; od divjih pa lisice in vervece.

Samica znese na stotine jajec in pogine. Mladi prvi čas jedo svojo mater in se skrivajo pod njo, potem se razidejo in po daljšem preobraževanju dorastejo.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujsi. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Š t a j e r c“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
 2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
 3. Agitiral za „Štajerca.“
- Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnino zastali, naj jo blagovolijo vpslati!
- Vsi na delo za naš list!

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdice so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni; sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejni.

Dne 25. septembra v Lipnic* pri Sv. Trojici*, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Rogatcu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 26. septembra v Brežicah (svinjski sejem). Dne 27. septembra pri Sv. Erhardu, okraj Bruck.

Dne 28. septembra pri Sv. Urbanu*, okr. Ptuj.

Dne 29. septembra v Šošanu**; v Marenbergu**; v Passailu**, okr. Weiz; pri Sv. Rupertu**, okr. Weiz; v Pilsšanu**, okr. Kozje; v Riegersbergu**, okr. Feldbach; v Schaffner, okr. Friedberg; v Grafendorfu, okr. Hartberg; v Sackau**, okr. Knittelfeld; v Wildonu**; pri Sv. Mihaelu, okr. Leoben; v Gleinstättenu**, okraj Arvež; v Cmureku**, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okraj Ptuj; v Übelbachu, okr. Frohnleiten; v Mooskirchenu**, okraj Voitsberg; v Predlitzu**, okraj Murau; v Gaisborn*, okr. Rottemann; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 30. septembra v Gröbmingu* v Kostrivnici*, okr. Rogatec; v Imenem (svinjski sejem), okraj Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 1. oktobra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Neuberger**, okr. Müzzzuschlag; v Hirschegg-Reinu**, okr. Voitsberg; v Gradcu (sejem s klavno živino in konji).

Dne 2. oktobra v Pöls*, okr. Judenburg; v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

Dne 3. oktobra v Brežicah (svinjski sejem); v Bischoffeldu**, okr. Judenburg; v Tilmitschu**, okr. Lipnica; v Št. Mihaelu*, okr. Leoben.

Dne 4. oktobra v Fernitzu, okr. Graška okolica.

Dne 5. oktobra v Schwanbergu**, okr. Deutschlandsberg; pri Sv. Lenartu v Slov. gor.**; v Zalcu**, okr. Celje; v Jurkloštru**, okr. Laško; v Lankowitzu**, okr. Voitsberg; v Slovenjem Gradcu*; v Afenzu; v Mareinu, okr. Bruck; v Stainzu*; v Ilzu, okr. Fürstenfeld; v Bad Aussee*, okr. Aussee; v Friedbergu**; v Knittelfeldu**; v Mautern; v Ormožu*; v Kostrivnici**, okr. Rogatec; v Kindbergu*; v Oplotnici**, okr. Konjice; pri Sv. Heleni**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ranten**, okr. Murau; v Celju*.

Dne 6. oktobra v Pišecah**, okr. Brežice; v Kraubathu**, okr. Leoben; v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Mülln*, okr. Neumarkt; v Ptuj (sejem s konji in govodom); v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 7. oktobra v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; pri Sv. Petru**, okr. Leoben; v Radgoni**; v Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Teufenschu**, okr. Neumarkt; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Iz Krapskih Toplic. Vsled lepega gorskega vremena in prijetne železniške zveze prihajajo zdaj v največjem številu zdravljenja potrebni. Polni obrat kopalnišča ostaja kakor vsako leto do začetka novembra.

Naznanjamo kmetovalcem, da firma Ph. Mayfarth & Co., fabrika kmetijskih strojev, Danaj svoj obrat obrzi in da je v položaju, oddajati vse kmetijske, vinogradniške in sadjarjske stroje.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Grčija in Turčija.

K. B. Konstantinopol 24. septembra. Turška vlada je sklenila, podati Grčiji nekaki ultimatum, na katerega mora ta v gotovem času odgovoriti. (Razmerje se je poojstrilo, tako da ni vojna izključena. Op. ur.)

* * *

Zopet bombni napad na ruski vojaški vlak.

Krakov, 24. septembra. „Utro“ poroča, da se je na neki železniški vlak na ruski progi Varšava-Petersburg, v katerem se je vozilo rusko vojaštvo, izvršil bombni napad. Vlak je skočil iz tira. Baje je bilo 150 oficirjev in 1000 vojakov ubitih ali ranjenih.

* * *

Velika bitka na zahodu.

K. B. Berlin, 23. septembra. Listi poročajo čez Rotterdam o bitki na zahodu, da so se vršili v zadnjih dneh najhujši boji. Nč in dan vršili so se nepretrgano napadi. V petek počila je granata v angleškem glavnem taboru, ki je napravila mnogo zmešnjave. Streljanje je tako hudo, da niti mrtvih in ranjenih proč spraviti niso mogli.

Pozor!

K okrajnemu načelniku v Ptuj u g. Ornigu in tudi v naše uredništvo prihaja jako veliko žena, katerih moške so morali v vojsko in ka-

tere bi rade tozadevno postavno pomoč dobile. Mi v mestu seveda temu ne moremo pomagati. Vsakdo, ki ima v zmislu postave zahtevati podporo za kako pod orožje poklicano osebo, naj se zgledi pri svojem občinskemu predstojniku. Ta ima dolžnost, da ukrene vse potrebno!

Pozor čevljarji.

Veliki Singer-Cylinder-stroj prav malo rabljen, se za polovično ceno proda. Istotam se poceni proda tudi še skoro novi stroj za šivilje. Dopise je poslati pod „A. K. 100“ na upravo „Stajerca.“

Nagrobni spomeniki!

Slavnemu občinstvu se priporočam z mojo bogato zalogo iz krasnega marmorja, granita itd. izdelanih nagrobni spomenikov. Izdelujem tudi vsa druga kamnoseška dela.

Franc Koban, kamnosek, Račje-Fram (Kranichsfeld-Fraenheim)

V najem se da

od 1. prosinca 1915 kavicje z možnemu gostilno Löschnig pri Sv. Miklavžu; takoj tudi fini novi lokali za vsako obrt na najbolj prometni cesti v Mariboru po zelo ugodni ceni. Vpraša se pri J. Löschnig posest. Sv. Miklavž, pošta Hoče.

Komi in trgovski učene

nemškega in slovenskega jezika zmožna, se takoj sprejmeta pri Anton Krautsdorfer, Slovenska Bistrica.

Učene

v trgovini z mešanim blagom se takoj sprejme pri g. Jožefu Presker v Žrečah pri Konjicah.

Fino odpadlo milo
pri Stancanju lahko poškovano, v raznih dišavah k. roze, vijolice itd., primerno tudi za nadaljno prodajo, v 5 kilskem pošnem zavoju.
Čisto fina kakovost ca. 60 do 70 kosov K 750 po povzetju.
Seifen-Versandhaus „Merkur“, Wien - Neulerchenfeld 48. 608

Franz Schönlieb, tovarna orožja in izdelovalnica flah pušk, Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za mod. lovske puške. Reparature, prenapredbe, strokovnjaško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strela in nova kopta najceneje. — Ilustrovani cenik brez stroškov. 557

Lepa vila

v neposredni bližini Ptuja se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pove Josef Westak, Pantigamer Bierdepot, Marburg, Mühlgasse. 601

Učene

iz boljše hiše, obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj sprejme v trgovini z modnim blagom Franz Karbeutz, v Celju.

Viničar 670
priden, ki se dobro razume v ameriškanskih nasadih, se pod ugodnimi pogoji do 1. novembra t. l. sprejme. Kje? pove uprava tega lista.

Učene
se sprejme v manufakturni in špecerijski trgovini Ludwig Krautsdorfer, Sv. Duh pri Poličanah.

Ženitna ponudba
Vdovec, 40 let star, želi se spoznati z eno vdovo ali pa z starejšo deklino zaradi ženitve; isti je posestnik trgovine in ima enega 7 let starega otroka; adressa je v uredništvu Stajerca v Ptuj u. 666

2 učene
za mesarj u in zelharj u, velika in močna se takoj sprejmeta pri Johann Luttenberger, mesarj u in zelharj u PTUJU. 675

Dobro idoča gostilna
blizu Poljčan se odda v najem, ali pa na račun. Več se izve v pekarni Geuer v Poljčanah. 677

Pekovski učene
se takoj sprejme pri g. Joh. Turtschitsch, pekovski mojster, 681 Götting bei Graz.

Sveža jajca
kupuje po najboljši ceni J. Heller, Wien III., Kleistg. 20. 684

Štev. 39583 II. 5115.

RAZGLAS.

Tečaj za pletenje košar na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnitzu.

Da se znanje naprave navadnih, v gospodarstvu, zlasti za sadje- in vinorejstvo potrebnih košar iz vrbinah šib po vsej deželi razširi in vdomači, nadalje da se kmetijskim delavcem za zimski čas delo in zaslužek preskrbi, sklenil je deželni odbor, da priredi na imenovanem zavodu v zimskih mesecih in sicer v času od

1. decembra do 15. februarja

za 12 udeležnikov tečaj za pletenje košov.

Udeleženci dobijo na zavodu prost poduk in stanovanje in imajo le za hrano, ki jo istotako zavod preskrbi, na mesec 24 kron plačati.

Naznanilo zgoditi se ima do 15. novembra t. l. pri štajerskem deželnemu odboru potom okrajnih zastopov, občin ali kmetijskih podružnic.

Sprejmejo se le prosilci, ki imajo na štajerskem domovinsko pristojnost in ki so najmanj 15 let stari.

Prošnjam za sprejem je priložiti krstni in domovinski list, pravdnostno spričevalo in izjavo prosilca oziroma starišev ali korporacij (okrajnih zastopov, občin, kmetijskih podružnic) glede plačila prispevka za hrano.

Gradec, 9. septembra 1914.

Od štajerskega deželnega odbora.

Štev. II. $\frac{39491}{5094}$ 14.

Razglas.

Iz deželnih sadnodrevesnih šol v **Gleisdorfu, Brucku na Muri** in **Celju** se oddajo štajerskim posestnikom v jeseni 1914 odnosno v spomladi 1915 v naslednjem označena jabolčna in hruškina drevesa okroglo skupaj 28.000 komadov.

Od tega se oddajo tri četrtine po znižani ceni 70 vin. za komad kmetskim posestnikom in ena četrtina nekmetskim posestnikom po tržni ceni 1 krone 20 vin. za komad razven zavoja in voznine k železnici.

Naročila sprejema deželni odbor in imajo v danem slučaju obsegati potrdilo občinskega urada, da je dotičnik kmeti posestnik v občini. Ako se potrebuje drevesa za jesensko sajenje l. 1914, naj se to v prošnji izrecno omeni in se mora zgoditi naročilo do 15. oktobra 1914. Prošnje se bodo, dokler je še drevja dovolj, ravno tako za jesensko kakor za spomladno sajenje takoj po objavi tega razglašja sprejemale in po času njih dohajanja rešile. — Več kot 120 komadov se enemu posestniku ne odda. Posestnik se tudi zaveže, da sadi dobljeno drevje na svoji lastni zemlji.

Drevesa se oddajo le proti gotovemu plačilu. Ako je ena ali druga vrsta že oddana, dalo se bo kot nadomestilo drugo ednakovredno vrsto; naročitelju stoji prosto, je-li hoče to drugo vrsto vzeti ali ne.

Ako se na to nadomestno vrsto ne reflektira, se mora **takoj** naznaniti.

Drevesa naj naročitelj, ako je to le mogoče, sam prevzame ali pa se jih pošlje po železnici, takoj po dohodu ogleda.

Pritožbe naj se takoj vodstvu drevesne šole vpošlje. Na poznejše pritožbe se ne bode oziralo.

Seznamek

sadnih dreves, ki se oddajo v sadni dobi 1914/15 iz deželnih sadnodrevesnih šol.

Št.	I. Vrste jabolk	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		Visoko deblo	Na pol visoko deblo	pritlikavo drevcesje	Visoko deblo	Na pol visoko deblo	pritlikavo drevcesje	Visoko deblo	Na pol visoko deblo	pritlikavo drevcesje
1	Mošansker štajerski zimski	4490	280	—	600	10	—	1600	—	—
2	Bohnappel veliki renski	1376	23	—	2200	30	—	750	—	—
3	Ananas Reinette	84	—	65	—	—	—	160	—	40
4	Baumanova reineta	497	65	2	370	15	100	600	—	20
5	Damason-reineta	55	—	—	—	—	—	200	—	—
6	Kanada Reinette	8	35	—	—	—	—	75	—	—
7	Bellefleur rumeni	120	13	5	—	—	—	190	—	20
8	Astrachan beli	—	—	—	160	15	45	—	—	—
9	Charmalovsky	32	6	8	600	130	100	280	—	—
10	Gravensteiner	50	—	—	900	82	200	—	—	—
11	Prestolonaslednik Rudolf	553	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kardinal flaumani	354	—	—	195	13	—	320	—	—
13	London-Pepping	224	—	2	—	—	—	250	—	—
14	Ribstons-Pepping	—	—	—	465	12	50	250	—	—
15	Schöner od Booskopa	225	—	102	—	—	—	360	—	15
16	Lesno jabolko rudeče pisano	560	4	—	600	—	—	—	—	—
17	Huberjevo moštno jabolko	262	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Danzinger jabolko (Kantapfel)	—	—	—	435	40	—	—	—	—
19	Plemenito jabolko, rumeno	—	—	—	480	75	45	—	—	—
20	Landsberška-Reinette	—	—	—	800	60	30	—	—	—
21	Parmene, zlata zimska	—	—	—	300	40	—	—	—	—
22	Kalvill jesenski, rudeči	—	—	—	280	35	45	—	—	—
23	Reinsko jabolko (Rhein, Krummstiel)	372	16	—	370	30	—	800	—	—
II. Vrste hrušk:										
1	Diels putrasta hruška	45	2	160	115	15	70	40	—	60
2	Forellen-hruška	12	—	78	—	—	—	140	—	—
3	Dobra Louise iz Avranches	23	3	128	145	13	50	—	—	50
4	Legel putrasta	—	—	—	—	—	10	—	—	—
5	Olivier de Serres	—	—	80	—	—	—	—	—	45
6	Pastorka hruška	55	3	67	60	3	70	80	—	—
7	Salcburgerica	7	2	—	60	—	55	—	—	20
8	Zimska dehantska	40	4	45	—	—	—	—	—	—
9	Jelenovka	406	23	—	480	40	—	—	—	—
10	Weilerjeva moštna	390	20	—	470	30	—	200	—	—
11	Bosez steklenica hruška	—	—	—	135	12	—	—	—	—
12	Tejka	—	—	—	—	—	—	150	—	—
13	Štaj. moštna hruška	160	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Rdeča hruška (Landlbirne)	—	—	—	50	—	—	—	—	—
Skupaj . . .		10300	499	742	9270	695	870	6445	—	270

Poleg tega se odda še 450 kom. visokih debel (Walnuss), 50 breskev pritlikavo grmičje, 200 marelic pritlikavih iz drevesne šole v Celju in Gleisdorfu, 750 kom. črešenj, 200 kom. višenj, visoka in srednje-visoka debela iz sadjarske šole v Brucku, ki se oddajo le kmetskim posestnikom po znižani ceni.

Gradec, 7. septembra 1914.

Od štaj. deželnega odbora.